

PADOMES DIREKTĪVA 2004/114/EK

(2004. gada 13. decembris)

par nosacījumiem attiecībā uz trešo valstu pilsoņu uzņemšanu studiju, skolēnu apmaiņas, prakses vai stažēšanās, nesāņemot atalgojumu, vai brīvprātīga darba nolūka

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 63. panta pirmās daļas 3. punkta a) apakšpunktu un 4. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Lai pakāpeniski izveidotu brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, Līgums paredz, ka jāpieņem pasākumi patvēruma, imigrācijas un trešo valstu pilsoņu tiesību aizsardzības jomā.
- (2) Līgums paredz, ka Padomei jāpieņem pasākumi imigrācijas politikas jomā attiecībā uz ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem un dalībvalstu ilgtermiņa vīzu un uzturēšanās atļauju piešķiršanas procedūru standartiem.
- (3) 1999. gada 15. un 16. oktobrī īpašajā sanāksmē Tampērē Eiropadome atzina, ka ir jātuvina valstu tiesību akti par trešo valstu pilsoņu uzņemšanas un uzturēšanās nosacījumiem, un lūdza Padomi steidzami pieņemt lēmumus, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumiem.
- (4) Šajā direktīvā tiek ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā.
- (5) Dalībvalstīm būtu jāsteno šīs direktīvas noteikumi bez diskriminācijas dzimuma, rases, ādas krāsas, etniskās un sociālās izcelsmes, ģenētisko īpašību, valodas, ticības vai pārliecības, politisko vai jebkuru citu uzskatu dēļ, bez diskriminācijas saistībā ar piederību nacionālai minoritātei un bez diskriminācijas īpašuma, izcelsmes, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ.
- (6) Viens no Kopienas rīcības mērķiem izglītības jomā ir Eiropu kopumā padarīt par augsta līmeņa mācību un

arodmācību pasaules centru. Šīs stratēģijas būtisks faktors ir veicināt trešo valstu pilsoņu iespējas doties uz Kopienu mācību nolūkos. Dalībvalstu tiesību aktu tuvināšana attiecībā uz ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem pieder pie tās.

- (7) Šajā Direktīvā migrācija, kas pēc definīcijas ir pagaidu parādība un nav atkarīga no situācijas uzņēmējas dalībvalsts darba tirgū, nozīmē abpusēju gan iesaistīto migrantu un to izcelsmes valsts, gan uzņēmējas dalībvalsts bagātināšanos, kā arī palīdz veicināt citu kultūru iepazīšanu.
- (8) Jēdziens uzņemšana aptver trešās valsts pilsoņu ieceļošanu un uzturēšanos nolūkos, kas izklāstīti šajā direktīvā.
- (9) Jaunie Kopienas noteikumi ir veidoti, izmantojot jau esošās studenta, praktikanta vai stažiera, izglītības iestādes un brīvprātīga darbinieka definīcijas Kopienas tiesību aktos, jo īpaši dažādās Kopienas programmās, lai veicinātu attiecīgo personu mobilitāti (*Socrates*, Eiropas Brīvprātīgo dienests, u.c.).
- (10) Šajā direktīvā minēto studentu sagatavošanas kursu ilgums un citi nosacījumi būtu jāparedz dalībvalstīm saskaņā ar saviem tiesību aktiem.
- (11) Šī direktīva neattiecas uz trešo valstu pilsoņiem, kuri ietilpst praktikantu vai stažieru bez atalgojuma un brīvprātīgu darbinieku kategorijā, bet kurus atbilstīgi to darbībām vai saņemtās kompensācijas vai atalgojuma veidam uzskata par darba ņēmējiem saskaņā ar valstu tiesību aktiem. Par to trešo valstu pilsoņu uzņemšanu, kas plāno veikt specializētas studijas medicīnas jomā, būtu jālemj dalībvalstīm.
- (12) Pierādījumi par studenta uzņemšanu kādā augstākajā mācību iestādē var cita starpā būt vēstule vai apliecība, kas apstiprina viņa/viņas uzņemšanu.
- (13) Vērtējot, vai ir pieejami pietiekami finanšu līdzekļi, var ņemt vērā stipendijas.

⁽¹⁾ OV C 68 E, 18.3.2004., 107. lpp.

⁽²⁾ OV C 133, 6.6.2003., 29. lpp.

⁽³⁾ OV C 244, 10.10.2003., 5. lpp.

- (14) Uzņemšanu nolūkos, kas paredzēti šajā direktīvā, var atteikt, ja ir pietiekami pamatoti iemesli. Jo īpaši uzņemšanu var atteikt, ja dalībvalsts uzskata, ka saskaņā ar faktu novērtējumu attiecīgais trešās valsts pilsonis potenciāli apdraud sabiedrisko kārtību vai valsts drošību. Sabiedriskās kārtības jēdziens var attiekties arī uz sodāmību par smaga nozieguma izdarīšanu. Šajā sakarā ir jāatzīmē, ka sabiedriskās kārtības un valsts drošības jēdziens attiecas arī uz tiem gadījumiem, kad trešās valsts pilsonis pieder vai ir piederējis apvienībai, kas atbalsta terorismu, atbalsta vai ir atbalstījis šādu apvienību, vai kam ir vai kādreiz ir bijuši ekstrēmista nolūki.
- (15) Ja rodas šaubas par uzņemšanas pieteikuma iesniegšanas iemesliem, dalībvalstīm būtu jāspēj pieprasīt jebkurus pierādījumus, kas nepieciešami tā patiesuma novērtēšanai, jo īpaši, pamatojoties uz pretendenta paredzētajām mācībām, lai apkarotu šajā direktīvā paredzētās procedūras ļaunprātīgu un nepareizu izmantošanu.
- (16) Ir jāatvieglo to studentu mobilitāte, kas ir trešo valstu pilsoņi un kas studē vairākās dalībvalstīs, kā arī jāatvieglo to trešo valstu pilsoņu uzņemšana, kuri piedalās Kopienas programmās, kuru mērķis ir veicināt mobilitāti Kopienā un uz Kopienas, šajā direktīvā paredzētajos nolūkos.
- (17) Lai atļautu pirmo reizi ieceļot dalībvalstu teritorijā, tām būtu jāspēj var laikus izsniegt uzturēšanās atļauju vai, ja tās izsniedz uzturēšanās atļaujas tikai savā teritorijā, var izsniegt vīzu.
- (18) Lai ļautu studentiem, kas ir trešās valsts pilsoņi, daļēji segt mācību izmaksas, tiem būtu jānodrošina pieeja darba tirgum, ievērojot šajā direktīvā paredzētos nosacījumus. Saskaņā ar šajā direktīvā paredzētajiem nosacījumiem būtu jāievēro princips, ka studentiem ir pieeja darba tirgum; tomēr izņēmuma gadījumos dalībvalstīm jāspēj ņemt vērā savu darba tirgus situāciju.
- (19) Iepriekšējas atļaujas jēdziens ietver darba atļauju piešķiršanu studentiem, kas vēlas veikt saimniecisko darbību.
- (20) Šī Direktīva neietekmē valstu tiesību aktus attiecībā uz nepilnas slodzes darbu.
- (21) Būtu jāparedz noteikums paātrinātām procedūrām attiecībā uz uzņemšanu studiju nolūkā vai skolēnu apmaiņas programmām, ko īsteno atzītas organizācijas dalībvalstīs.
- (22) Katrai dalībvalstij būtu jānodrošina, ka plašai sabiedrībai ir pieejama pēc iespējas pilnīga regulāri atjaunināta informācija, jo īpaši internetā, par šajā direktīvā noteiktajām iestādēm, studiju kursiem, kas var uzņemt trešo valstu pilsoņus, kā arī nosacījumiem un procedūrām attiecībā uz ieceļošanu un uzturēšanos tās teritorijā minētajos nolūkos.
- (23) Šai direktīvai nevajadzētu nekādi ietekmēt Padomes Regulas (EK) Nr. 1030/2002 (2002. gada 13. jūnijs), ar ko nosaka vienotu uzturēšanās atļauju formu trešo valstu pilsoņiem ⁽¹⁾, piemērošanu.
- (24) Tā kā dalībvalstis nevar pietiekami sasniegt šīs direktīvas mērķus, proti, paredzēt nosacījumus attiecībā uz trešo valstu pilsoņu uzņemšanu studiju, skolēnu apmaiņas, prakses vai stažēšanās, nesāņemot atalgojumu, vai brīvprātīga darba nolūkā, un šīs direktīvas mēroga un seku dēļ tos var sasniegt labāk Kopienas līmenī, Kopiena var paredzēt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kas izklāstīts Līguma 5. pantā. Saskaņā ar proporcionalitātes principu, kurš izklāstīts minētajā pantā, šī direktīva paredz tikai to, kas ir vajadzīgs minēto mērķu sasniegšanai.
- (25) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, un neskarot minētā protokola 4. pantu, minētās dalībvalstis nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, un tādēļ tās noteikumi tām neuzliek saistības un nav jāpiemēro.
- (26) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, Dānija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, un tādējādi šī direktīva tai neuzliek saistības un nav jāpiemēro.

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

Šīs direktīvas mērķis ir paredzēt:

- a) nosacījumus attiecībā uz trešo valstu pilsoņu uzņemšanu dalībvalstu teritorijā uz laiku, kas ilgāks par trim mēnešiem, studiju, skolēnu apmaiņas, prakses vai stažēšanās, nesāņemot atalgojumu, vai brīvprātīga darba nolūkā;
- b) noteikumus par procedūrām trešo valstu pilsoņu uzņemšanai dalībvalstu teritorijā minētajos nolūkos.

⁽¹⁾ OV L 157, 15.6.2002., 1. lpp.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā:

- a) "trešās valsts pilsonis" ir jebkura persona, kas nav Eiropas Savienības pilsonis Līguma 17. panta 1. punkta nozīmē;
- b) "students" ir trešās valsts pilsonis, ko ir uzņēmusi kāda augstākā mācību iestāde un kas ir uzņemts dalībvalsts teritorijā ar galveno nodarbošanos apmeklēt pilna laika studijas, lai iegūtu šīs dalībvalsts atzīto augstākās izglītības kvalifikāciju, arī diplomu, sertifikātu vai doktora grādu, augstākajā mācību iestādē; saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem šīs studijas var ietvert sagatavošanas kursu pirms šādas izglītības sākuma;
- c) "skolēns" ir trešās valsts pilsonis, kas uzņemts attiecīgās dalībvalsts teritorijā, lai apgūtu atzītu vidējās izglītības programmu saistībā ar skolēnu apmaiņas programmu, ko īsteno saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts noteikumiem vai administratīvo praksi atzīta organizācija;
- d) "praktikants vai stažieris bez atalgojuma" ir trešās valsts pilsonis, kurš, saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, ir uzņemts attiecīgās dalībvalsts teritorijā uz prakses vai stažēšanās laiku, nesaņemot atalgojumu;
- e) "iestāde" ir valsts vai privāta iestāde, kuru atzinusi uzņēmēja dalībvalsts un/vai kuras mācību programmas ir atzītas saskaņā ar uzņēmējas dalībvalsts tiesību aktiem vai administratīvo praksi šajā direktīvā izklāstītajiem nolūkiem;
- f) "brīvprātīga darba programma" programma, kas apvieno darbības, kuras veicina praktisku solidaritāti un īsteno vispārsvārīgu interešu mērķus; tās pamatā ir attiecīgās valsts vai Kopienas programma.
- g) "uzturēšanās atļauja" ir jebkura dalībvalsts iestādes izsniegta atļauja, kas ļauj trešās valsts pilsonim likumīgi uzturēties tās teritorijā saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1030/2002 1. panta 2. punkta a) apakšpunktu.

3. pants

Darbības joma

1. Šī direktīva attiecas uz trešo valstu pilsoņiem, kas iesniedz pieteikumu, lai viņus studiju nolūkā uzņem attiecīgās dalībvalsts teritorijā.

Dalībvalstis var arī pieņemt lēmumu šo direktīvu piemērot trešo valstu pilsoņiem, kas iesniedz pieteikumu, lai viņus uzņem skolēnu apmaiņas, prakses vai stažēšanās, nesaņemot atalgojumu, vai brīvprātīga darba nolūkā.

2. Šo direktīvu nepiemēro:

- a) trešo valstu pilsoņiem, kas uzturas attiecīgā dalībvalstī kā patvēruma meklētāji vai saskaņā ar pagaidu aizsardzību, vai saskaņā ar pagaidu aizsardzības programmām;
- b) trešo valstu pilsoņiem, kā izraidīšana ir apturēta faktisku vai juridisku iemeslu dēļ;
- c) trešo valstu pilsoņiem, kas ir tādu Savienības pilsoņu ģimenes locekļi, kuri ir izmantojuši tiesības brīvi pārvietoties Kopienā;
- d) trešo valstu pilsoņiem, kam kādā dalībvalstī ir pastāvīgā iedzīvotāja statuss saskaņā ar Padomes Direktīvu 2003/109/EK (2003. gada 25. novembris) par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji⁽¹⁾, un kas izmanto tiesības uzturēties citā dalībvalstī studiju vai arod mācību nolūkā;
- e) trešo valstu pilsoņiem, kam saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem ir darba ņēmēja vai pašnodarbinātas personas statuss.

4. pants

Labvēlīgāki noteikumi

1. Šī direktīva neskar labvēlīgākus noteikumus:

- a) divpusējos vai daudzpusējos nolīgumos, ko Kopiena vai Kopiena un tās dalībvalstis ir noslēgušas ar vienu vai vairākām trešām valstīm; vai
- b) divpusējos vai daudzpusējos nolīgumos, ko viena vai vairākas dalībvalstis ir noslēgušas ar vienu vai vairākām trešām valstīm.

2. Šī direktīva neskar dalībvalstu tiesības pieņemt vai uzturēt spēkā noteikumus, kas ir labvēlīgāki personām, uz kurām tā attiecas.

II NODAĻA

UZŅEMŠANAS NOSACĪJUMI

5. pants

Princips

Trešās valsts pilsoni saskaņā ar šo direktīvu uzņem ar nosacījumu, ka ir pārbaudīti dokumentāri pierādījumi par to, ka viņš/viņa atbilst 6. pantā paredzētajiem nosacījumiem, kā arī attiecīgajai kategorijai piemērojamiem nosacījumiem, kas izklāstīti 7. līdz 11. pantā.

⁽¹⁾ OV L 16, 23.1.2004, 44. lpp.

6. pants

Vispārīgi nosacījumi

1. Trešās valsts pilsonis, kas iesniedz uzņemšanas pieteikumu 7. līdz 11. pantā minētajos nolūkos:

- a) uzrāda derīgu ceļošanas dokumentu, kā noteikts attiecīgās valsts tiesību aktos. Dalībvalstis var pieprasīt, ka ceļošanas dokumenta derīguma termiņš ietver vismaz plānoto uzturēšanās laiku;
- b) ja saskaņā ar uzņēmējas dalībvalsts tiesību aktiem viņš/viņa ir nepilngadīgais/-gā - uzrāda vecāku atļauju par plānoto uzturēšanos;
- c) apdrošināts slimību gadījumiem attiecībā uz visiem riskiem, pret kuriem attiecīgā dalībvalstī parasti ir apdrošināti tās pilsoņi;
- d) nav atzīts par tādu, kas apdraud sabiedrisko kārtību, valsts drošību vai sabiedrības veselību;
- e) ja attiecīgā dalībvalsts to pieprasa - sniedz pierādījumus par to, ka viņš/viņa ir samaksājis/-jusi maksu par pieteikuma izskatīšanu, saskaņā ar 20. pantu.

2. Dalībvalstis atvieglo uzņemšanas procedūru trešo valstu pilsoņiem, uz ko attiecas 7. līdz 11. pants un kas piedalās Kopienas programmās, kuras veicina mobilitāti uz Kopienai vai Kopienā.

7. pants

Īpaši nosacījumi studentiem

1. Papildus 6. pantā izklāstītajiem vispārīgiem nosacījumiem trešās valsts pilsonis, kas iesniedz uzņemšanas pieteikumu studiju nolūkā:

- a) bijis uzņemts studijām augstākajā mācību iestādē;
- b) sniedz attiecīgas dalībvalsts pieprasītos pierādījumus par to, ka viņam/viņai ir pietiekami līdzekļi, lai uzturēšanās laikā segtu uzturēšanās izmaksas, studiju izmaksas un ceļojumu izmaksas arī atpakaļceļam. Neskarot katra gadījuma atsevišķu izskatīšanu, dalībvalstis dara zināmu atklātībai šā noteikuma piemērošanai noteikto minimālo summu mēnesī;
- c) ja attiecīgā dalībvalsts to pieprasa - sniedz pierādījumus par to, ka viņam/viņai ir pietiekamas zināšanas valodā, kurā notiek paredzētais kurss;
- d) ja attiecīgā dalībvalsts to pieprasa - sniedz pierādījumus par to, ka viņš/viņa ir samaksājis/-jusi iestādes uzliktās maksas.

2. Attiecībā uz studentiem, kas sakarā ar uzņemšanu iestādē var automātiski pretendēt uz apdrošināšanu slimību gadījumiem attiecībā uz visiem riskiem, pret kuriem parasti ir apdrošināti attiecīgās dalībvalsts pilsoņi, tiek pieņemts, ka tie atbilst 6. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētajam nosacījumam.

8. pants

Studentu mobilitāte

1. Neskarot 12. panta 2. punktu, 16. pantu un 18. panta 2. punktu, trešās valsts pilsoni, kas jau ir bijis uzņemts kā students un kas citā dalībvalstī iesniedz pieteikumu turpināt jau iesāktās studijas vai tās papildināt ar attiecīgo mācību kursu, uzņem minētajā dalībvalstī tādā laika periodā, lai tas netraucētu attiecīgās studijas, tomēr dodot kompetentām iestādēm pietiekamu laiku izskatīt pieteikumu, ja viņš/viņa:

- a) atbilst 6. un 7. pantā izklāstītajiem nosacījumiem, kas attiecas uz konkrēto dalībvalsti; un
- b) ar savu uzņemšanas pieteikumu ir nosūtījis/-jusi pilnīgus dokumentārus pierādījumus par savām studijām un apliecinājumu, ka studijas, kurās viņš/viņa grib iestāties, patiesi papildina tās, kuras viņš/viņa ir beidzis/-gusi; un
- c) piedalās Kopienas vai divpusējā apmaiņas programmā vai kā students ir uzņemts/-ta kādā dalībvalstī uz vismaz diviem gadiem.

2. Šā panta 1. punkta c) apakšpunktā minētās prasības nepiemēro, ja studentam saskaņā ar studiju programmu ir jāapmeklē studiju kursa daļu citas dalībvalsts iestādē.

3. Pirmās minētās dalībvalsts kompetentās iestādes pēc otrās dalībvalsts kompetento iestāžu lūguma sniedz pienācīgu informāciju par studenta uzturēšanos pirmās dalībvalsts teritorijā.

9. pants

Īpaši nosacījumi skolēniem

1. Ievērojot 3. pantu, trešās valsts pilsonis, kas iesniedz pieteikumu, lai viņu uzņemtu skolēnu apmaiņas programmā, papildus 6. pantā paredzētajiem vispārējiem nosacījumiem:

- a) nav jaunāks/-a par attiecīgās dalībvalsts noteikto minimālo vecumu vai vecāks par maksimāli pieļaujamo vecumu;
- b) sniedz pierādījumus par to, ka viņš/viņa ir uzņemts/-a vidējās izglītības iestādē;

- c) sniedz pierādījumus par to, ka viņš/viņa piedalās atzītājā skolēnu apmaiņas programmā, ko īsteno saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai administratīvo praksi atzīta organizācija;
- d) sniedz pierādījumus par to, ka skolēnu apmaiņas organizācija par viņu uzņemas atbildību, kamēr viņš/viņa uzturas attiecīgās dalībvalsts teritorijā, jo īpaši attiecībā uz uzturēšanās, studiju un veselības aprūpes izmaksām un ceļojumu izmaksām arī atpakaļceļam;
- e) uzturēšanās laikā ir izmitināts/-a ģimenē, kas atbilst attiecīgās dalībvalsts paredzētajiem nosacījumiem un ir izraudzīta saskaņā ar tās skolēnu apmaiņas programmas noteikumiem, kurā viņš/viņa piedalās.

2. Dalībvalstis var ierobežot to skolēnu uzņemšanu, kas piedalās apmaiņas programmā, uzņemot tikai to trešo valstu pilsoņus, kas piedāvā tās pašas iespējas attiecīgās dalībvalsts pilsoņiem.

10. pants

Īpaši noteikumi praktikantiem vai stažieriem bez atalgojuma

Ievērojot 3. pantu, trešās valsts pilsonis, kas iesniedz pieteikumu, lai viņu uzņemtu kā praktikantu vai stažieri bez atalgojuma, papildus 6. pantā paredzētajiem nosacījumiem:

- a) ir parakstījis/-jusi prakses vai stažēšanās līgumu, ko vajadzības gadījumā apstiprina attiecīgā iestāde attiecīgajā dalībvalstī saskaņā ar tās tiesību aktiem vai administratīvo praksi, par norīkojumu, par ko nesaņem atalgojumu, valsts vai privātā sektora uzņēmumā vai arodmācību iestādē, ko dalībvalsts atzinusi saskaņā ar tās tiesību aktiem vai administratīvo praksi;
- b) sniedz attiecīgas dalībvalsts pieprasītos pierādījumus par to, ka viņam/viņai ir pietiekami līdzekļi, lai uzturēšanās laikā segtu uzturēšanās izmaksas, prakses vai stažēšanās izmaksas un ceļojumu izmaksas arī atpakaļceļam. Neskarot katra gadījuma atsevišķu izskatīšanu, dalībvalstis dara zināmu atklātībai šā noteikuma piemērošanai noteikto minimālo summu mēnesī;
- c) ja attiecīgā dalībvalsts to pieprasa – apgūst valodas pamatkursu, lai gūtu zināšanas, kas nepieciešamas norīkojuma nolūkiem.

11. pants

Īpaši nosacījumi brīvprātīgiem darbiniekiem

Ievērojot 3. pantu, trešās valsts pilsonis, kas iesniedz pieteikumu, lai viņu uzņemtu brīvprātīga darba programmā, papildus 6. pantā paredzētajiem vispārīgiem nosacījumiem:

- a) nav nedz jaunāks/-a par attiecīgās dalībvalsts noteikto minimālo vecumu, nedz vecāks/-a par maksimāli pieļaujamo vecumu;

- b) uzrāda līgumu ar organizāciju, kas attiecīgā dalībvalstī atbild par brīvprātīga darba programmu, kurā viņš/viņa piedalās; līgumā apraksta uzdevumus, uzdevumu veikšanas uzraudzības nosacījumus, darba laiku, pieejamos līdzekļus, lai segtu ceļošanas, uzturēšanās un izmitināšanas izmaksas, kā arī kabatas naudu uzturēšanās laikā, un, ja nepieciešams, mācības, kurās viņš/viņa piedalīsies, lai palīdzētu viņam/viņai veikt brīvprātīgu darbu;
- c) sniedz pierādījumus par to, ka organizācija, kas atbild par brīvprātīga darba programmu, kurā viņš/viņa piedalās, ir ieguvusi civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas polisi un uzņemas par viņu pilnu atbildību uzturēšanās laikā, jo īpaši attiecībā uz uzturēšanās izmaksām, veselības aprūpes izmaksām un ceļošanas izmaksām arī atpakaļceļam;
- d) un, ja to īpaši pieprasa uzņēmēja dalībvalsts, apgūst vispārējas zināšanas par dalībvalsts valodu, vēsturi un politiskajām un sociālajām struktūrām.

III NODAĻA

UZTURĒŠANĀS ATĻAUJAS

12. pants

Uzturēšanās atļauja studentiem

1. Uzturēšanās atļauju studentam izsniedz vismaz un vienu gadu, un tā ir atjaunojama, ja turētājs joprojām atbilst 6. un 7. pantā izklāstītajiem nosacījumiem. Ja mācību studiju ilgums ir īsāks par gadu, atļauja ir derīga uz kursa laiku.
2. Neskarot 16. pantu, uzturēšanās atļaujas atjaunošanu var noraidīt vai atļauju var anulēt, ja tās turētājs:
 - a) neievēro ierobežojumus, ko uzliek attiecībā uz saimniecisko darbību pieejamību saskaņā ar 17. pantu;
 - b) negūst pieņemamus panākumus studijās saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem vai administratīvo praksi.

13. pants

Uzturēšanās atļauja skolēniem

Uzturēšanās atļauju skolēniem izsniedz ilgākais uz vienu gadu.

14. pants

Uzturēšanās atļauja praktikantiem vai stažieriem bez atalgojuma

Tās uzturēšanās atļaujas derīguma termiņš, kura izsniegta praktikantiem vai stažieriem bez atalgojuma, atbilst norīkojuma termiņam, bet nepārsniedz vienu gadu. Izņēmuma gadījumos to var atjaunot tikai vienu reizi un uz tādu laiku, kāds ir vajadzīgs, lai iegūtu profesionālo kvalifikāciju, ko atzīst attiecīga dalībvalsts saskaņā ar tās tiesību aktiem vai administratīvo praksi, ja vien atļaujas turētājs joprojām atbilst 6. un 10. pantā paredzētajiem nosacījumiem.

15. pants

Uzturēšanās atļauja brīvprātīgiem darbiniekiem

Uzturēšanās atļauju brīvprātīgiem darbiniekiem izsniedz ilgākais uz vienu gadu. Izņēmuma gadījumos, ja attiecīgā programma ilgst vairāk par vienu gadu, uzturēšanās atļaujas derīguma termiņš var atbilst attiecīgajam laikposmam.

16. pants

Uzturēšanās atļauju anulēšana vai neatjaunošana

1. Dalībvalstis var anulēt vai atteikties atjaunot uzturēšanās atļauju, kas izsniegta uz šīs direktīvas pamata, ja tā ir iegūta krāpnieciski vai ja tiek konstatēts, ka turētājs neatbilda vai vairs neatbilst ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem, kas izklāstīti 6. pantā, un attiecīgajai kategorijai piemērojamiem nosacījumiem, kas izklāstīti 7. līdz 11. pantā.

2. Dalībvalstis var anulēt vai atteikties atjaunot uzturēšanās atļauju, pamatojoties uz sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai sabiedrības veselības apsvērumiem.

IV NODAĻA

REŽĪMS, KAS PIEMĒROJAMS ATTIECĪGIEM TREŠO VALSTU PILSOŅIEM

17. pants

Studentu saimnieciskās darbības

1. Ārpus studiju laika un saskaņā ar noteikumiem un nosacījumiem, kas piemērojami attiecīgajam darbības veidam uzņēmējā dalībvalstī, studentiem ir tiesības tikt nodarbinātiem un veikt saimnieciskās darbības kā pašnodarbinātas personas. Var ņemt vērā stāvokli uzņēmējas dalībvalsts darba tirgū.

Vajadzības gadījumā dalībvalstis piešķir studentiem un/vai darba devējiem iepriekšēju atļauju saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem.

2. Katra dalībvalsts nosaka maksimāli pieļaujamo stundu skaitu nedēļā vai dienu vai mēnešu skaitu gadā šādas darbības veikšanai, ne mazāk par 10 stundām nedēļā vai līdzvērtīgu laiku, kas izteikts dienās vai mēnešos gadā.

3. Uzņēmēja dalībvalsts var ierobežot saimniecisko darbību pieejamību pirmajā uzturēšanās gadā.

4. Dalībvalstis var prasīt studentiem iepriekš vai citādi paziņot attiecīgās dalībvalsts izraudzītajai iestādei, ka tie ir iesais-

tīti saimnieciskajā darbībā. Viņu darba devējiem arī var uzlikt pienākumu ziņot iepriekš vai citādi.

V NODAĻA

PROCEDŪRA UN PĀRSKATĀMĪBA

18. pants

Procesuālas garantijas un pārskatāmība

1. Lēmumu par pieteikumu, lai saņemtu vai atjaunotu uzturēšanās atļauju, pieņem un pieteikuma iesniedzējam par to paziņo laikposmā, kas neliek kavēt attiecīgās studijas, bet kas tomēr dod kompetentām iestādēm pietiekamu laiku, lai izskatītu pieteikumu.

2. Ja informācija, kas ir sniegta, lai pamatotu pieteikumu, nav pietiekama, pieteikuma izskatīšanu var apturēt, kompetentajām iestādēm informējot pieteikuma iesniedzēju par papildu informāciju, kas ir vajadzīga.

3. Par jebkuru lēmumu, ar kuru noraida uzturēšanās atļaujas pieteikumu, paziņo attiecīgajam trešās valsts pilsonim saskaņā ar paziņošanas procedūru, ko paredz attiecīgā valsts tiesību akti. Paziņojumā norāda iespējamās pārsūdzības procedūras un attiecīgās prasības iesniegšanas termiņu.

4. Ja noraida pieteikumu vai anulē uzturēšanās atļauju, kas izsniegta saskaņā ar šo direktīvu, attiecīgā persona ir tiesīga apstrīdēt šādu lēmumu attiecīgās dalībvalsts iestādēs.

19. pants

Paātrināta procedūra uzturēšanās atļauju vai vīzu izsniegšanai studentiem un skolēniem

Attiecīgās dalībvalsts iestāde, kas atbild par tādu studentu vai skolēnu ieceļošanu un uzturēšanos, kuri ir trešo valstu pilsoņi, un augstākā mācību iestāde vai organizācija, kas īsteno skolēnu apmaiņas programmas un ko attiecīgā dalībvalsts ir atzinusi saskaņā ar tās tiesību aktiem un administratīvo praksi, var noslēgt vienošanos par paātrinātu uzņemšanas procedūru, lai atļautu izsniegt uzturēšanās atļaujas un vīzas attiecīgajam trešās valsts pilsonim.

20. pants

Maksas

Saskaņā ar šo direktīvu dalībvalstis var pieprasīt pieteikuma iesniedzējiem maksāt par pieteikumu izskatīšanu.

VI NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

21. pants

Ziņošana

Regulāri un pirmo reizi vēlākais 2010. gada 12. janvārī. Komisija ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs direktīvas piemērošanu dalībvalstīs un vajadzības gadījumā ierosina grozījumus.

22. pants

Pārņemšana

Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai panāktu atbilstību šīs direktīvas prasībām vēlākais 2007. gada 12. janvārī. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem šos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

23. pants

Pārejas noteikums

Atkāpjoties no III nodaļas noteikumiem, ilgākais divus gadus pēc 22. pantā minētās dienas dalībvalstīm nav jāizsniedz atļaujas uzturēšanas atļaujas formā saskaņā ar šo direktīvu.

24. pants

Termiņi

Neskarot Direktīvas 2003/109/EK 4. panta 2. punkta otro daļu, dalībvalstīm nav jāņem vērā laiks, kurā students, apmaiņas skolēns, praktikants vai stažieris bez atalgojuma vai brīvprātīgais darbinieks ir šādā statusā uzturējies to teritorijā, izskatot jautājumu par citu tiesību piešķiršanu attiecīgajam trešās valsts pilsonim saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem.

25. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

26. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu.

Briselē, 2004. gada 13. decembrī

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

B. R. BOT